БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 269 (18.447). • Чоршанба, 1982 йил 24 ноябрь • Баҳоси 3 тийин.

КЕЧА ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАДИ.

ДЕПУТАТЛАР ЎТИБ БОРАЁТГАН ЙИЛ НАТИЖАЛАРИНИ САРҲИСОБ ҚИЛИБ, СОВЕТ ХАЛҚЛАРИНИНГ АҲИЛ ОИЛАСИ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ ШОНЛИ 60 ЙИЛЛИГИНИ ЯНГИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЁТГАНЛИКЛАРИНИ ФАХРЛАНИБ ГАПИРМОҚДАЛАР, ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧИНЧИ ЙИЛИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН МАМЛАКАТ ПЛАНИ ВА БЮДЖЕТИНИ МУҲОКАМА ЭТМОҚДАЛАР.

МОСКВА. Катта Кремль саройи. Ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессияси. Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси. (ТАСС-ЎзТАГ телефотоси).

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ—ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

СОВЕТ кишисининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш партиянинг энг муҳим программ йўл-йўриғи, унинг бутун фаолияти олий маъноси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг куни кеча бўлиб ўтган Пленуми метиндек мустаҳкам мана шу ленинча йўлнинг давомийлигини тасдиқлади. Коммунистлар партияси теварагида маҳкам жипслашган мамлакатимиз меҳнаткашлари Пленум қарорларини, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг ундаги нутқини халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш, уни интенсивлаш, бутун экономикага раҳбарлик соҳасини такомиллаштириш учун бундан буёнги курашнинг муфассал программаси деб билмоқдалар.

Совет кишилари ўз меҳнатининг натижалари билан фахрланишга ҳақлидирлар, аммо улар келгусида ҳали янада қийин ва зўр ғайрат билан қилинадиган ишлар турганлигини яхши биладилар. Биз ўн биринчи беш йилликнинг учинчи, асосий йилига қадам қўймоқдамиз, бу беш йиллик режаларининг бажарилиши ҳар бир кишининг шахсан меҳнат қилиб қўшадиган ҳиссасига боғлиқ. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасининг кенг миқёси ва дадил маромини айни мана шу нарса белгилаб бермоқда. Кўп миллатли Советлар мамлакатининг тўла ҳуқуқли хўжайинлари бўлмиш меҳнаткашлар давлат ва жамият ишларини идора қилишда тобора актив қатнашмоқдалар, социалистик демократиянинг юксак принципларини амалда рўёбга чиқармоқдалар.

Халқ сайлаб қўйган кишилар ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг Катта Кремль саройидаги еттинчи сессиясига партия режаларини бажариш аҳду паймони билан тўпландилар. Сессия 23 ноябрь эрталаб соат 10 да Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг қўшма мажлиси билан очилди.

Ю. В. Андропов, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарёв, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков ўртоқларни депутатлар гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Сессияни Миллатлар Советининг раиси депутат **В. П. Рубен** очди. У бундай деди:

Яқинда партиямиз, совет халқи, бутун илғор инсоният Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг энг таниқли арбоби, халқлар тинчлиги ва дўстлиги учун толмас курашчи — Леонид Ильич Брежнев билан қалблари қайғуга тўлиб видолашдилар.

Л. И. Брежнев ҳаётининг анчагина даври СССР Олий Совети, унинг Президиуми самарали фаолияти билан, Конституциянинг ишлаб чиқилиши ва қабул этилиши, халқ депутатлари Советларининг роли ҳамда обрў-эътибори янада ошиши билан, совет жамияти демократик асосларининг ривожланиши билан боғланган.

Совет кишилари, халқ сайлаб қўйган кишилар кўп миллатли Ватанимиз шонли фарзандининг хотирасига ҳурмат бажо этиб, жонажон Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашиб, партиянинг ички ва ташқи сиёсатига астойдил ишонишларини ва бу сиёсатни якдиллик билан қўллаб - қувватлашларини билдирмоқдалар. КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун қунт билан ишлашга тайёрдирлар.

Мажлис аҳли Леонид Ильич Брежнев хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб, ҳурмат билан эсга олди.

Депутатлар сессиянинг кун тартибини ва унинг иш тартибини якдиллик билан тасдиқладилар.

Қуйидаги масалалар муҳокамага қўйилди.

1. СССР Олий Совети Президиумининг аъзоларини сайлаш тўғрисида.

2. 1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани тўғрисида ва 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида.

3. СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида.

4. СССР Давлат чегараси тўғрисидаги СССР Қонунининг лойиҳаси ҳақида.

5. Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг энергетика доимий комиссияларини тузиш тўғрисида.

6. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Кун тартибининг биринчи масаласи юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси депутат **В. В. Гришин** сўз олди. У бундай деди:

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ҳамда Олий Советнинг Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети Оқсоқоллар кенгашлари менга КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси қилиб сайлаш тўғрисидаги таклифни сизларнинг муҳокамангизга ҳавола этишни топширдилар.

Бутун партиямиз ва бутун совет халқи ўртоқ Ю. В. Андропов Коммунистик партия билан Совет давлатининг таниқли арбоби эканини, Леонид Ильич Брежневнинг энг яқин сафдоши, Ленин партиясига, коммунизм қурилиши улуғ ишига астойдил содиқ, истеъдодли ташкилотчи ва сиёсий раҳбар эканини биладилар.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил 12 ноябрь куни бўлиб ўтган навбатдан ташқари Пленуми ўртоқ Ю. В. Андроповни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб якдиллик билан сайлади.

Пленум партиямиз олий органининг метиндек бирлигини намойиш этди. КПСС ва унинг Марказий Комитети КПСС XXVI съезди йўлидан, ички ва ташқи сиёсатда ленинча йўлдан бундан буён ҳам муттасил олға бораверишга азму қарор берганликларини яққол тасдиқлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг СССР Олий Совети Президиуми аъзоси қилиб сайланиши совет жамияти ва давлатимиз манфаатларига мос бўлиб тушади. Бундай қилиш мамлакатимиз давлат ҳокимияти олий органининг мамлакат экономикаси ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш, кўп миллатли Ватанимиз қардош халқларининг дўстлигини кучайтириш, халқ фаровонлигини ошириш, социалистик демократияни ривожлантириш соҳасидаги, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасидаги кўп қиррали фаолиятида Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли муваффақиятли равишда амалга оширилишига кўмаклашади.

СССР Олий Совети қарорининг қуйидаги лойиҳасини муҳокамангизга тақдим этишга ижозат бергайсизлар:

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Олий Совети депутат Юрий Владимирович Андроповни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси этиб сайлашга қарор қилади».

Бу таклиф гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Депутат **Ю. В. Андроповни** СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси этиб сайлаш тўғрисидаги қарор бир овоздан қабул қилинди.

Депутатлардан **С. А. Шалаев** ва **Н. Г. Басов**лар ҳам СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари қилиб сайландилар.

Сессия депутат А. И. Шибаевни СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси вазифасидан озод этди.

Раислик қилувчи кун тартибидаги иккинчи масалани кўриб чиқишга киришишни таклиф қилди. «1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани тўғрисида ҳамда 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида» СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат **Н. К. Байбаков** доклад қилди.

Сўнгра «СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида» СССР молия министри депутат **В. Ф. Гарбузов** доклад қилди.

Шу билан СССР Олий Совети палаталарининг биринчи қўшма мажлиси ёпилди.

(ТАСС).

Матбуот маркази

Бутун ҳосил хирмонга!

⊙ 23 ноябрга қадар республикамизда тайёрланган пахта 5 миллион 832 минг тоннадан ошиб кетди. Шу миқдордаги пахтанинг 452 минг тоннадан кўпроғи ингичка толали пахтадир. Бир кунда она-Ватан хирмонига 27.783 тонна пахта топширилди.

УЛКАН ЗАФАР

● **СИРДАРЁ.** Ворошилов района дала меҳнаткашлари юксак довонни эгалладилар. Улар тайёрлов пунктларига 50 минг тонна пахта жўнатдилар. Ҳар гектар ердан 31 центнердан ҳосил олинди. Машина терими плани 105.5 процент қилиб бажарилди. Дала гвардиячилари уйган хирмон 36.500 тонна бўлди.

ИПАК ПАХТА — БОЙЛИГИМИЗ

● **ҚАШҚАДАРЁ.** Косон райони пахтакорлари давлатга ингичка толали пахта топшириш бўйича планни бажардилар. 21.500 тонна қимматбаҳо ингичка толали пахта тайёрланди. Ленин номли, «Шарқ юлдузи», Ворошилов номли колхозлар, «Ленинград», «Косон», А. Икромов номли, «Гулбоғ» совхозлари пахтакорлари бу ютуққа муносиб улуш қўшдилар. Район пахтакорлари яна 1,5 минг тонна ипак пахта тайёрлашга қарор қилдилар.

Тайёрлов пунктларига 6.855 тонна пахта етказиб берган Косон районидаги «Ленинград» совхозининг меҳнаткашлари йиллик планни бажардилар. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан совхоз миришкорлари ялпи ҳосилни 8 минг тоннага етказиш учун қатъий бел боғладилар.

ЮҚОРИ СУРЪАТ

● **ФАРҒОНА.** Областнинг олти райони, 55 колхози, 16 совхози, 55 бўлими, 1.383 бригадаси социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Риштон районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари юбилей йили планини шараф билан адо этдилар. Тайёрлов пунктларига 5.520 тонна пахта жўнатилди. Яна 200 тонна пахта топшириш учун қизғин кураш бормоқда.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

● **ХОРАЗМ.** Урганч районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшира бошладилар. Она-Ватан хирмонига 5.183 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Хўжалик аъзолари яна 250 тонна пахта тайёрлаш учун бутун куч ва имкониятни ишга солмоқдалар.

МАРРА — 6 МИНГ ТОННА

● **АНДИЖОН.** Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхози пахта тайёрлаш йиллик планини бажарди. Хирмонга 5.690 тонна пахта тўкилди. Ҳосилнинг 75 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Хўжалик пахтакорлари ялпи хирмонни 6 минг тоннага етказиш мажбуриятини олишди.

АМАЛИЙ ЁРДАМ

● **НАМАНГАН.** Тошкент енгил ва тўқимачилик саноати институтининг Наманган филиали студентлари Охунбобоев номли колхоз (Наманган райони)да пахта йиғим-теримида иштирок этишмоқда. Улар мавсум бошидан буён колхоз хирмонига 190 тоннадан кўп пахта тўкишди. Бўлажак мутахассислар камида яна 10 тонна пахта теришга сўз беришди.

Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзолари тайёрлов пунктларига 4.558 тонна пахта етказиб бериб, йиллик маррани эгалладилар. Хўжаликда хирмонни 5 минг тоннага етказиш учун ўзаро мусобақа қизитиб юборилди.

ҒОЛИБЛАР САФИГА

● **ҚҚАССР.** Кегайли районидаги «Кокчиель» совхози пахтакорлари тайёрлов пунктларига 2510 тонна пахта жўнатиб, йиллик планни бажардилар. Бу автоном республикада оширилган социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётган 76-хўжаликдир.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

● **СУРХОНДАРЁ.** Денов районидаги Жданов номли колхоз аъзолари дастлабки довонни эгалладилар. Давлатга 2.236 тонна пахта сотилди. Унинг 2.212 тоннаси машиналар ёрдамида терилди.

УЧ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

● **ТОШКЕНТ.** Ўрта Чирчиқ районида уч хўжалик маррага етди. А. Икромов номли колхоз эл хирмонига 2.835 тонна, Ким Пен Хва колхози — 4.625 тонна, «Северний маяк» колхози эса 4.204 тонна пахта етказиб берди.

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

● **ЖИЗЗАХ.** Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз пахта тайёрлаш планини бажарди. Тайёрланган 13.700 тонна пахтанинг 10.700 тоннаси машиналар ёрдамида териб олинди.

Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз 8.630 тонна, шу райондаги С. Сегизбоев номли совхоз 9.931 тонна пахта тайёрлаб, йиллик маррани эгаллади.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

● **САМАРҚАНД.** Оқдарё районидаги «Оқдарё» совхози юбилей йили планини шараф билан бажарди. Давлатга 7.360 тонна пахта етказиб берилди.

Иштихон районидаги «8-март» колхози 3.543 тонна пахта тайёрлаб, планни бажарганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекди.

⊙ Пахтакор ўртоқлар! Яна бир жасорат кўрсатсак юксак довонни эгаллаймиз! Юбилей йили план ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариб, СССРнинг шонли 60 йиллигини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб оламиз!

ПАХТА—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

ТОШКЕНТ	0,02	109,26	—	103,13
ҚҚАССР	0,14	108,96	0,02	91,11
ХОРАЗМ	0,18	108,75	—	100,28
БУХОРО	0,24	105,38	0,32	47,76
НАВОИЙ	0,33	103,08	0,41	81,32
Фарғона	0,75	98,31	—	83,54
Сурхондарё	0,59	98,09	0,62	63,08
Самарқанд	0,71	96,02	1,04	92,62
Қашқадарё	0,75	95,07	1,11	89,53
Андижон	0,56	94,40	0,42	74,46
Жиззах	0,57	93,89	0,09	79,01
Сирдарё	0,48	92,73	0,23	87,44
Наманган	0,45	91,83	0,31	65,46
Республика бўйича:	0,47	99,02	0,37	81,40

Шу жумладан ингичка толали пахта:

НАМАНГАН	1,12	161,62	—	38,93
НАВОИЙ	0,23	143,19	0,42	118,73
БУХОРО	0,38	119,27	0,08	60,35
СУРХОНДАРЁ	0,58	118,06	0,96	93,96
ҚАШҚАДАРЁ	0,40	106,37	0,60	75,13
Республика бўйича:	0,50	116,05	0,77	86,41

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

1983 ЙИЛДА СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИ ҲАМДА 1982 ЙИЛГИ ПЛАН ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат Н. К. БАЙБАКОВ доклади

СССР Министрлар Совети ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили — 1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планини сизларнинг муҳокамангизга тақдим этади. Ўн биринчи беш йиллик мамлакатимиз коммунистик бунёдкорлигининг янги тарихий босқичини бошлаб берди. План КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари, Л. И. Брежневнинг хўжалик ва социал-маданий қурилиш масалаларига доир кўрсатмалари асосида ишлаб чиқилган, деди Н. К. Байбаков.

[illegible]

*Қисқартириб босилмоқда. Докладнинг тўлиқ тексти «Правда» ва «Известия» газеталарида эълон қилинмоқда.

[illegible] бола туғилганида 50 сўм, иккинчи ва учинчи бола туғилганида 100 сўм миқдорида бир йўла нафақа тўлаш РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Мол- [illegible]

[illegible] ғоз саноати ва бошқа бир қанча тармоқларнинг орқада қолиши экономиканинг ўсиш суръатларига таъсир қилмоқда. Темир йўл транспорти юк ташиш топшириқларини тўла-тўкис бажара олмаяпти, бу эса кўп ҳолларда хўжалик алоқаларига ва нормал меҳнат маромига халақит бермоқда. Меҳнат унумдорлиги етарли суръатлар билан ўсмаяпти. Материал ва ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаш, янги техника ва технологияни жорий этиш топшириқлари тўла-тўкис бажарилмаяпти.

Кўп ҳолларда корхоналар планларни ҳажм кўрсаткичлари жиҳатидан бажарса ҳам, шартномавий мажбуриятларини бузмоқда, бу эса ёндош касб соҳибларини қийин аҳволга солиб қўймоқда.

Капитал қурилишдаги камчиликларни тугатишда сусткашлик қилинмоқда, норматив муддатларга риоя қилинмаяпти. Объектларни қуриш-қиймати ошиб кетмоқда, чала қурилишлар ҳажми катталигича қолмоқда. Бир қанча тармоқларда ишлаб чиқариш қувватларини ва асосий фондларни ишга тушириш планлари бажарилмаяпти.

Министрликлар, бирлашмалар, корхоналар ва қурилишларнинг раҳбарлари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ишлаб чиқаришни бошқариш ҳамда меҳнатни ташкил этишдаги мавжуд камчиликларни тугатиш учун амалий чоралар кўришлари керак, деди докладчи.

1983 йилги Давлат плани КПССнинг социал-иқтисо- [illegible] мунча юксак кўрсаткичлари совет экономикасини ривожлантириш суръатларини жадаллаштириш, социал проблемаларни ҳал этиш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш имконини беради.

1982 йилга нисбатан миллий даромадни ўстириш, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш суръатлари ортмоқда ва уларнинг мутлақ ўсиши кўпаймоқда. 1983 йилда истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромаднинг 3,3 процент ўсишини ёки шу йил кутилаётган 9 миллиард сўм ўрнига 15 миллиард сўм кўпайтирилишини таъминлаш кўзда тутилмоқда. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми 3,2 процент, яъни 1982 йилдаги 20 миллиард сўм ўрнига 23 [illegible] миллиард сўм кўпаяди.

Келгуси йил миллий даромад ўсишининг деярли ҳаммаси истеъмол учун сарфланади.

Саноат «А» группасига нисбатан «Б» группаси маҳсулотини илдам ўстириш мўлжалланади. «А» группаси маҳсулоти 3,1 процент ошгани ҳолда «Б» группасининг маҳсулоти 3,5 процент кўпаяди.

Докладчи қайд этиб ўтдики, ҳукумат 1983 йилги саноат ишлаб чиқариши планини тузиш чоғида ўн биринчи беш йилликнинг хусусан халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш юзасидан шу даврга мўлжалланган топшириқларига, шунингдек халқ хўжалик пропорцияларини такомиллаштириш зарурлигига асосланади.

1983 йилда саноат ишлаб чиқариш ҳажми 745 миллиард сўм миқдорида кўзда тутилган. Машинасозлик, химия, газ саноати ва Озиқ-овқат программасини амалга ошириш билан боғлиқ тармоқларни илдам ўстириш суръатлари белгиланган.

Планда ёқилғи-энергетика комплексини ривожлантиришга катта эътибор берилди. Ҳозирги вақтда мамлакатнинг олис истиқболга мўлжалланган энергетика программасини ишлаб чиқиш асосан тугалланди. Бу программа нефть, газ қазиб чиқариш, нефтни қайта ишлаш ва кўмир саноатини техника билан қайта қуроллантириш ҳамда ривожлантиришни, янги энергетика қувватларини ишга туширишни, энергия ресурсларини ҳамма жойда тежаб-тергашни ўз ичига олади.

1983 йилда 1405 миллиард киловатт-соат, яъни бу йилгига нисбатан 3,3 процент кўп электр энергия ҳосил қилиш кўзда тутилган. Пландаги ўсишнинг учдан икки қисмига атом ва гидроэлектростанцияларида эришилади.

Нефть ва газ конденсати қазиб олиш 1983 йилда 619 миллион тонна ҳажмида белгиланмоқда, бу — беш йиллик план топшириқларига мувофиқ келади. Нефть қазиб олишни кўпайтиришга асосан Ғарбий Сибирь конлари ҳисобига эришилади, бу ерда нефть қазиб олиш бу йилга нисбатан қарийб 18 миллион тонна кўпайиб, 372 миллион тоннага етади.

Газ қазиб олиш 529 миллиард куб метр ҳажмида белгиланмоқда, бу—беш йиллик планда шу йил учун белгиланганидан 3 миллиард куб метр кўпдир. Умуман 1983 йилда газ қазиб олиш 29,5 миллиард куб метр миқдорида кўпайтирилади.

1983 йил плани қурилиш министрликлари, нефть ва газ саноати ходимлари олдига капитал қурилишнинг катта ҳажми билан боғлиқ бўлган мураккаб вазифаларни қўймоқда.

Кўмир қазиб чиқариш 2,3 миллион тонна кўпайиб, 723 миллион тоннага етади. Аммо пландаги ўсиш беш йиллик планнинг 1983 йил учун белгиланган топшириқлари даражасига чиқиб олиш имконини бермайди.

Конструкция материаллари ишлаб чиқарувчи тармоқлар комплексида қора ва рангли металлургия ҳамда химия саноати алоҳида муҳим ўрин олади.

1983 йилда қора металларнинг тайёр прокатини ишлаб чиқаришни 106,5 миллион тоннага етказиш ёки 1982 йилга нисбатан 2,5 миллион тонна кўпайтириш белгиланди. Бунда металл маҳсулотларининг тежамли турларини ишлаб чиқаришни энг юксак суръатлар билан ўстириш кўзда тутилмоқда.

Рангли металлургияда алюминий, мис, никель ва бошқа рангли металлар ишлаб чиқаришни ишлаб турган қувватлардан яхшироқ фойдаланиш ва янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш, руда базасини ривожлантириш, хом ашёни комплекс қайта ишлаш ва иккиламчи ресурслардан янада тўла-тўкис фойдаланиш ҳисобига ўстириш мўлжалланмоқда.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларини техника билан қайта қуроллантириш суръатлари ва даражаси биринчи навбатда маълумки машинасозлар ишининг натижаларига боғлиқдир. Ишлаб чиқариладиган машиналар сифатини ошириш, ғоят серунум ва тежамли техника ишлаб чиқаришни устун даражада ўстириш, машина-ускуналарнинг металл сарфини камайтириш 1983 йилда машинасозликни ва металлсозликни ривожлантиришнинг энг муҳим йўналиши бўлади.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни талай даражада ўстириш кўзда тутилган.

Енгил саноатда 1982 йилга нисбатан ишлаб чиқаришни 2,7 процент ўстириш мўлжалланмоқда. Аҳолига жуда манзур бўлаётган газламалар, кийим-кечак, пойабзал хиллари яхшиланади ва кўпайтирилади. Кўрпа-тўшак, чойшаблар, аралаш газламалардан плащчлар, пальто ва курткалар, спорт пойабзали ишлаб чиқариш анча оширилади.

Партиямизнинг социал проблемаларни биринчи навбатда ҳал этишга ва халқ фаровонлигини ўстиришга қаратилган бош йўли 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми маъқуллаган Озиқ-овқат программасида ўз ифодасини топди, деди сўнгра Н. К. Байбаков. Бу кўп қиррали тармоқ программаси партия иқтисодий стратегиясининг ғоят муҳим таркибий қисмидир. Умумий пировард мақсад — аҳолини барча турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш, овқатланиш структурасини жуда яхшилаш мақсадига эришиш йўлида қишлоқ хўжалиги ҳамда у билан боғлиқ саноат, транспорт, тайёрлаш, савдо тармоқларининг куч-ғайратларини бирлаштиришни кўзда тутувчи комплекс ёндошув ана шу программанинг ўзига хос хусусиятидир.

Агросаноат комплекси тармоқларини ривожлантириш, уларни техника ва маблағ билан таъминлаш юзасидан 1983 йилги план беш йиллик план ҳамда Озиқ-овқат программаси топшириқларига мувофиқ ишлаб чиқилган.

Умуман агросаноат комплекси тармоқларини ривожлантиришга салкам 47 миллиард сўм капитал маблағ ёки шу йилдагига қараганда 4,3 процент кўп маблағ сарфланади.

1983 йилда қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 137,3 миллиард сўмликни ташкил этади ва 1982 йилга нисбатан 13 миллиард сўмлик ёки 10,5 процент ортади.

Деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилиш ҳажмлари асосан беш йиллик планнинг 1983 йилги топшириқлари даражасида кўзда тутилган.

Бироқ чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилиш, шунингдек Умумиттифоқ фондига гўшт ва сут етказиб бериш ҳажмлари беш йиллик планнинг шу йилги топшириқларидан бир мунча паст қилиб белгиланди. Бу эса асосан бу йил ембоп дон камроқ олинганлигига боғлиқдир.

Планда колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини янада ривожлантириш мўлжалланади. Бундай хўжаликларга зарур асбоб-анжомлар, ем-хашак, чўчқа болалари, жўжалар, уруғ сотиб олишда, шунингдек томорқа участкаларига ишлов бериш ва ортиқча маҳсулотларни сотишда имкони борича ёрдам берилади.

Министрликлар, идоралар ва иттифоқдош республикалар ўзларига бўйсунувчи корхоналар ва ташкилотлар ҳузурида агроцехлар бунёд этишни бутун чоралар билан кенгайтиришлари зарур.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишда озиқ-овқат саноатига муҳим роль ажратилган.

1983 йилда гўшт етиштириш 6,1 процент, мол ёғи — 8,4 процент, пишлоқ — 6,8 процент, консервалар 4 процент кўпаяди.

Докладчи транспорт ва алоқа органларини ривожлантириш истиқболларига батафсил тўхталиб ўтди.

СССРнинг иқтисодий потенциалини кўпайтириш, халқ хўжалигининг асосий фондларини янгилаш капитал маблағлар ҳажмига ва улардан фойдаланиш самарадорлигига ҳал қилувчи даражада боғлиқдир, деди сўнгра докладчи.

1983 йилги планда қувватлар ва объектларни ишга туширишни жадаллаштиришга алоҳида эътибор берилган. Давлат капитал маблағлари ҳисобига жами қиймати 125,4 миллиард сўмлик асосий фондларни ишга тушириш кўзда тутилган. Бу эса 1983 йилнинг охирларига бориб битказилмаган қурилишни камайтириш ва бундай қурилишни капитал маблағлар йиллик ҳажмининг 1982 йилдаги 85 проценти ўрнига 78 процентига етказиш имконини беради.

1983 йилда илмий-тадқиқотлар ва лойиҳа-конструкторлик ишларини янада ривожлантириш, экономикани интенсив ривожлантириш йўлига ўтказиш ҳамда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш имконини берадиган фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш кўламларини кенгайтириш мўлжалланмоқда.

Илмий-тадқиқот ишларини пул билан таъминлашга 25,5 миллиард сўм ёки 1982 йилдагига қараганда 6,2 процент кўп маблағ сарфланади.

1983 йилда йирик социал проблемаларни ҳал этиш ва совет халқининг моддий ҳамда маданий турмуш даражасини ошириш юзасидан КПСС XXVI съезди белгилаган тадбирларни амалга ошириш давом эттирилади. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш ҳажмини ошириш, миллий даромадда истеъмол фонди улушини кўпайтириш келгуси йилда аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадни 3 процент ошириш имконини беради, ҳолбуки беш йилликнинг дастлабки икки йилида реал даромаднинг ўртача йиллик ўсиши 1,8 процент бўлган эди. Ижтимоий истеъмол фондлари бир йил ичида 4,7 процент кўпайиб, 134 миллиард сўмни ташкил этади.

Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақини 180,4 сўмгача ёки 1982 йилга нисбатан 1,9 процент, колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақни ойига 130 сўмгача етказиш ёки 1982 йилга нисбатан 2,1 процент ошириш мўлжалланмоқда.

Планда халқнинг турмуш даражасини ошириш учун 3,4 миллиард сўм, шу жумладан меҳнатга ҳақ тўлаш соҳасидаги тадбирлар учун икки миллиард сўмдан кўпроқ қўшимча харажатлар ҳисобга олинган. 1983 йилда ана шу маблағлар ҳисобига Сибирь, Узоқ Шарқ, Урал районларида, РСФСРнинг Марказий-Қоратупроқ районида ва Ноқоратупроқ зонасида жойлашган совхозлар ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари раҳбар ходимларининг, мутахассислари ва хизматчиларининг мансаб окладлари оширилади. Мазкур корхоналарда ушбу хўжаликдаги узлуксиз иш стажи учун маошга қўшимча ҳақ жорий этилади ва чорвадор ишчиларга қўшимча отпуска белгиланади, Урал ва Қозоғистоннинг кўпчилик областларидаги совхозларнинг ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг ходимлари иш ҳақига район коэффициентлари жорий этилади, шунингдек КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Озиқ-овқат программасини бажаришга доир қарорларига мувофиқ бошқа тадбирлар амалга оширилади.

Болали оилаларга давлат ёрдами кучайтирилади. Мамлакатнинг бутун территориясида ишловчи оналарга бола бир ёшга тўлгунга қадар уни боқиш учун қисман ҳақ тўланадиган отпуска ва бола туғилиши муносабати билан бир йўла нафақа бериш жорий этиб бўлинади. Киши бошига ҳисоблаганда ўртача даромади ойига 75 сўмгача бўлган кам таъминланган оилаларнинг болаларига ҳар ойлик нафақа тўлаш СССРнинг Узоқ Шарқ, Сибирь ва Шимол районларига жорий этилади. Пионер лагерларига бериладиган путёвкаларга ҳақ тўлашда қўшимча имтиёзлар белгиланади.

Меҳнаткашларнинг социал таъминоти соҳасида бир қанча тадбирлар амалга оширилади.

1983 йилда давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 5,4 процент кўпайиб, 314,6 миллиард сўмликни ташкил этади.

Аҳолига кўрсатиладиган маиший хизмат йиллик ҳажми 6,8 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 8,2 процент ортади.

Аввалги йилларда бўлгани каби 1983 йилда ҳам уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилади. Пул билан таъминлашнинг барча манбалари ҳисобига жами саҳни 106,6 миллион квадрат метр бўлган уй-жой биноларини фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда, бу эса беш йиллик планнинг шу йилги топшириғидан ошиб кетади.

Депутат 1983 йилда маорифни, олий ва ўрта махсус таълимни, соғлиқни сақлашни ривожлантириш тўғрисида гапирди.

Докладчи 1983 йилда табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини амалга ошириш учун жами 1,9 миллиард сўм давлат капитал маблағи сарфланажагини қайд этди.

Бизнинг кўпмиллатли давлатимизда, деди Н. К. Байбаков, ҳар бир республиканинг экономикаси умумиттифоқ меҳнат тақсимотида муҳим ўринни эгалламоқда, мамлакатнинг миллий бойлигига тобора салмоқли ҳисса қўшмоқда.

1983 йилги планда барча иттифоқдош республикаларни ва иқтисодий районларни иқтисодий ҳамда социал жиҳатдан тобора ривожлантириш кўзда тутилади.

Докладчи ташқи иқтисодий алоқаларни ривожлантириш тўғрисида гапириб, планли совет экономикаси жаҳон социалистик системаси экономикасининг етакчи бўғини сифатида ривожланиб бораётганини таъкидлади. Қардош социалистик мамлакатлар билан ўзаро манфаатли савдо-сотиқ, иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалар йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXXVI сессиясининг шу йил июнида Будапештда бўлиб ўтган мажлиси қарорлари социалистик мамлакатлар ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлидаги янги қадам бўлди. Шу мажлис чоғида халқаро шароитлар ҳам, шунингдек социалистик ҳамдўстликнинг ривожланиш мантиқи, етук иқтисодий проблемаларни ҳал этиш ва рўй бераётган қийинчиликларни бартараф қилиш зарурати ҳам социалистик иқтисодий интеграцияни ҳар томонлама чуқурлаштиришни талаб қилаётганлиги тасдиқланди. Сессия 1986-1990 йилларга мўлжалланган халқ хўжалик планларини мувофиқлаштириш программаси деб аталган принципиал муҳим ҳужжатни маъқуллади.

1983 йилда Совет Иттифоқининг социалистик мамлакатлар билан савдоси 7,7 процент кўпаяди. СССРнинг ташқи савдо оборотида социалистик мамлакатларнинг улуши эса қарийб 58 процентга етади.

Капиталистик мамлакатлар билан савдо ҳажми 1983 йилда беш йиллик план топшириқларидан бирмунча юқори қилиб планлаштирилмоқда.

Совет Иттифоқи ривожланаётган кўпгина мамлакатларга саноат корхоналари ва бошқа объектлар қурилишига кўмаклашишни давом эттираверади.

Пировардида Н. К. Байбаков бундай деди:

1983 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планини Олий Совет қабул қилиши, унинг муваффақиятли бажарилиши КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишда муҳим роль ўйнайди.

Социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида жамиятнинг жамики кучи мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада юксалтиришга ва халқ фаровонлигини оширишга сафарбар этилсин. Хўжалик ва ташкилотчилик фаолиятини доимо такомиллаштириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида давлат интизомини кучайтириш ишлаб чиқаришнинг мавжуд резервларини ишга солиш имконини беради. Министрликлар, идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, барча меҳнат коллективлари бутун куч-ғайратни меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан оширишга ва иш сифатини яхшилашга, техника тараққиётини жадаллаштириш ва иқтисодий тежашга қаттиқ риоя этишга қаратишлари керак. Совет халқи Ленин партияси раҳбарлигида 1983 йилда ҳам Ватанимизни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришда янги катта муваффақиятларга эришишига шак-шубҳа йўқ. **(Қарсаклар).**

(ТАСС).

Орбитадан янгиликлар

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ. 23 ноябрь. (ТАСС). Совет космонавтлари Анатолий Николаевич Березовой билан Валентин Витальевич Лебедевнинг рекорд даражадаги узоқ муддатли парвози давом этмоқда.

Бугун орбитал комплекс экипажи навбатдаги медицина кўригидан ўтказилади. Юрак-томир системасининг ҳолати ҳар томонлама текшириб кўрилади, дозаланган жисмоний зўриқиш ва гидростатик босим ҳаракатини эслатувчи ҳаракат таъсирида қон айланишининг қандай ўзгариши аниқланади. Космонавтлар тана массасини ўлчаб кўрдилар, вазнсизлик ҳолатида унчалик ишлатилмайдиган мушакларнинг ҳолатини чамалаб кўрдилар ва бир қанча биохимик тадқиқотларни бажардилар.

Космосда турли ярим ўтказгич материаллар ишлаб чиқаришга мўлжалланган «Корунд» янги технология аппаратини ишлатишга тайёргарлик ишлари тугалланди. Ўн иккита нусха билан бирин-кетин ишлашга мўлжалланган электр иситгич печи ва автоматика блокларидан иборат бу аппарат станцияни одам бошқарадиган режимда учиришдагина эмас, шу билан бирга олдиндан экипаж белгилаб қўйган программага мувофиқ учувчисиз учириладиган участкада ҳам космик материалшунослигига оид экспериментларни бажариш имконини беради. Ўтган кунларда «Корунд» аппаратида кадмий селениди ва индий антимонидининг яхлит кристалларидан тажриба намуналари ҳосил қилиб олинди.

Медицина контроли маълумотларига кўра, Анатолий Березовой билан Валентин Лебедевнинг сиҳат-саломатлиги ва кайфияти яхши.

«Салют-7» — «Союз-Т-7» — «Прогресс-16» орбитал комплексининг учиши нормал давом этмоқда.

ЎНИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИ

СССРнинг 1983 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА ВА СССРнинг 1981 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ҲАҚИДА

СССР молия министри депутат В. Ф. ГАРБУЗОВ доклади

Юбилей йилида мамлакат ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда муҳим қадам қўйди, деди В. Ф. Гарбузов. Миллий даромад 460 миллиард сўмни ташкил қилади ва 9 миллиард сўм ортади. Бир йилда тахминан 20 миллиард сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилади. Бу ўсишнинг асосий қисми меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларига мувофиқ СССРнинг Озиқ-овқат программаси амалга оширила бошланди. Бу йил бир қанча районларда қишлоқ хўжалиги учун об-ҳаво шароитлари одатдагидек бўлмаганлигига қарамай, мамлакатда кўп хил озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришилди.

Моддий ишлаб чиқаришда эришилган даража халқ фаровонлигини муттасил юксалтириб бориш учун замин яратади.

СССРнинг 1982 йилги Давлат бюджети даромадлар бўйича планга нисбатан 102,2 процент қилиб, харажатлар бўйича 100,7 процент қилиб бажарилмоқда.

Совет халқи беш йиллик икки йилини мамнуният билан якунламоқда. Партиянинг иқтисодий сиёсати муттасил амалга ошириб борилмоқда, мамлакатимиз КПССнинг XXVI съезди белгилаб берган ленинча тўғри йўлдан бормоқда.

КПСС Марказий Комитетининг сессия арафасида бўлиб ўтган Пленуми КПСС XXVI съездининг мамлакат олдига қўйган планларини амалга ошира боришда ниҳоятда муҳим сафарбар этувчи роль ўйнайди. Пленум қарорида, ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида энг муҳим халқ хўжалиги проблемалари юзасидан принципиал йўл-йўриқлар берилди, келгуси йиллардаги сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг асосий йўналишлари белгиланди.

СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджети халқ хўжалигини ривожлантиришнинг туб масалаларига оид партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумларининг қарорларига ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига асосланиб ишлаб чиқилди. Бюджет Давлат планига мувофиқ тузилган бўлиб, экономика ва халқ фаровонлигини янада юксалтиришни, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашни зарур маблағлар билан таъминлайди.

СССР Олий Советининг тасдиғига ҳавола этилаётган бюджет даромадлар бўйича 354 миллиард сўмдан, харажатлар бўйича 353,8 миллиард сўмдан иборат. Даромадлар харажатлардан 0,2 миллиард сўм миқдорида ортади.

Халқ хўжалигини пул билан таъминлаш корхоналарнинг ўз маблағлари ва банкларнинг кредитларини ҳисобга олган ҳолда шу йилга нисбатан 16,1 миллиард сўм ортади ва жами 349,3 миллиард сўмга етади. Бу катта ресурслар экономика етакчи тармоқлари моддий-техника базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга, халқ хўжалигидаги мутаносибликларни яхшилашга имкон беради.

Миллий даромаднинг пландаги бутун ўсиши истеъмол фондини оширишга сарфланади. Шу фонднинг миллий даромаддаги ҳиссаси беш йиллик бошидаги 75,3 процентга нисбатан 76,3 процентга қадар кўтарилади.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қишлоқ хўжалик ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашни яхшилаш борасида кўрилган чораларни амалга оширишга зарур маблағлар ажратилади. Болали оилаларга давлат ёрдамини кучайтиришни давом эттириш кўзда тутилади. Ишлайдиган оналарга боласи бир ёшга етгунига қадар унга қараб туриш учун қисман ҳақ тўланадиган отпуска беришни ва бола туғилганида аёлларга бир йўла нафақа тўлашни бутун мамлакат территориясида жорий этиш ниҳоясига етказилади. Белгиланган социал тадбирлар орасида битта корхонада камида 25 йил (боласи бўлган аёллар учун 20 йил) ишлаган кишиларнинг пенсия таъминоти юзасидан, пионер лагерларига бериладиган йўлланмалар ҳақини тўлаш юзасидан қўшимча имтиёзлар ҳам бор. 1983 йилдан бошлаб умумий таълим мактабларининг ҳамма ўқувчилари, шу жумладан X—XI синфларининг ўқувчилари бепул дарсликлар билан таъминланади.

Халқ фаровонлигини юксалтириш борасида беш йиллик марказлашган тадбирларга давлатнинг жами харажатлари шу йилги 3,9 миллиард сўм ўрнига 1983 йилда 7,3 миллиард сўмни ташкил қилади.

Мамлакатимизда уй-жой проблемаси изчиллик билан ҳал этилмоқда. 1983 йилда 106,6 миллион квадрат метр саҳнли шинам уй-жойларни қуриш кўзда тутилади, булар тахминан 10 миллион кишининг уй-жой шароитларини яхшилайди.

Илмий тадқиқотларни маблағ билан таъминлашга 25,5 миллиард сўм ажратилади. Бу харажатлар шу йилга нисбатан 6,2 процент ортади. Бу миллий даромадни ўстириш юзасидан кўзда тутилаётган суръатдан анча юқоридир.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиатдан мақбул тарзда фойдаланишга ҳамма манбалар ҳисобидан 8 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ сарфланади.

План ва бюджетда КПСС XXVI съездининг ижтимоий-сиёсий тузумларидан қатъий назар ҳамма давлатлар билан Совет Иттифоқининг ҳар томонлама иқтисодий ҳамкорлик қилиш йўли акс эттирилган.

Саноатни пул билан таъминлашга 177,8 миллиард сўм—моддий соҳага бериладиган жами маблағнинг тахминан ярми ажратилади.

Оғир саноат эҳтиёжларига барча манбалар ҳисобидан 151,7 миллиард сўм сарфланади, енгил саноат, озиқ-овқат саноати, гўшт-сут саноати, балиқ хўжалигини, шунингдек маҳаллий саноатни ривожлантиришга 26,1 миллиард сўм сарфлаш мўлжалланади.

Саноат ишлаб чиқаришини ривожлантириш ва такомиллаштиришга сарфланадиган давлат капитал маблағларини илдам ўстириш кўзда тутилади. 1983 йилда бу маблағлар 63,6 миллиард сўмга етади ва 15 процент кўпаяди.

Ниҳоятда тежамкорлик, ҳамма ерда ва ҳамма ишда тежамкорлик — партия бизнинг олдимизга қўяётган энг муҳим хўжалик ва сиёсий вазифадир. 1983 йилда маҳсулот таннархини 0,3 процент арзонлаштириш мўлжалланади.

Темир йўл транспорти, денгиз, дарё транспорти ва бошқа хил транспорт ишлаб чиқариш базасини, шунингдек алоқа корхоналарини ривожлантиришга 28,9 миллиард сўм ажратилади.

Министр агросаноат комплексини пул билан таъминлаш масалаларига тўхталиб, 1983 йилда Озиқ-овқат программасининг топшириқларига қатъий мувофиқ равишда [illegible] ресурслар ажратилаётганлигини айтди. Унинг жами ҳажми 126,9 миллиард сўмга етади.

Агросаноат тармоқларини пул билан таъминлашга [illegible] миллиард сўм бериш мўлжалланади, бу шу йилга нисбатан [illegible] процент ортади. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга [illegible] маблағлари [illegible] бўлади.

Бюджетда 1983 йилнинг 1 январидан бошлаб [illegible] мол, [illegible] қанд [illegible] сабзавот [illegible] лотларнинг [illegible] сўм [illegible].

Партия ва давлат агросаноат комплексига сарфланадиган [illegible] ва моддий [illegible] сифатли маҳсулотлар [illegible] назарда тутади.

Докладчи капитал қурилиш [illegible] қилувчи [illegible] 1983 йилда [illegible] ни пул билан таъминлаш жами ҳажми 144,8 миллиард сўмни, шундан давлат капитал маблағлари 124,2 миллиард сўмни ташкил этишини маълум қилди.

План ва бюджетда янги [illegible]

План ва бюджетда халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш масалаларига катта эътибор берилган.

ВЦСПС ихтиёрида бўлган давлат социал страхованиесининг бюджети СССР Давлат бюджетига харажатлар бўйича 43,5 миллиард сўм, таққослама шартларнинг ўсиши 6,4 процент қилиб белгиланган. Бу маблағлар пенсия ва нафақалар тўлашга, санаторий-курортда даволаниш ва дам олиш базаларини ривожлантиришга сарфланади.

Коммунистик бунёдкорлик ва Ер юзида тинчликни сақлаш — партиямиз ва давлатимиз сиёсатининг икки асосий ўзаро боғлиқ мақсадларидир, деди докладчи. Халқаро кескинлик ғоят кучайган шароитда давлатимиз ленинча тинчлик йўлида қаттиқ ва оғишмай турибди.

Шу билан бирга жаҳон майдонидаги ҳозирги вазият бизни мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини тегишли даражада сақлаш борасида чоралар кўришга мажбур этади. Давлатимиз совет халқи, унинг дўстлари ва иттифоқчилари хавфсизлигини таъминлаш учун мутлақо зарур бўлганидан ортиқча бирон сўмни ҳам мана шу мақсадларга сарфламаяпти ва бундан буён ҳам шундай қилади. СССРнинг 1983 йилги Давлат бюджетида мамлакат мудофаасига 17,05 миллиард сўм сарфлаш кўзда тутилган бўлиб, бу пул бюджет харажатларининг 4,8 процентини ташкил қилади.

Иттифоқдош республикаларнинг 1983 йилги давлат бюджетлари қуйидагича бўлади:

	(млн. сўм)
РСФСР	74254
Украина ССР	24082
Белоруссия ССР	5731
Ўзбекистон ССР	6540
Қозоғистон ССР	9340
Грузия ССР	2385
Озарбайжон ССР	2424
Литва ССР	2702
Молдавия ССР	1950
Латвия ССР	1860
Қирғизистон ССР	1644
Тожикистон ССР	1367
Арманистон ССР	1624
Туркманистон ССР	1192
Эстония ССР	1258

СССРнинг Давлат бюджетига иттифоқдош республикаларнинг бюджетлари жами 138,4 миллиард сўм миқдорида, шу йилга нисбатан 3,1 миллиард сўм ортиқ қилиб киритилган.

Иттифоқдош республикаларнинг халқ хўжалигига бюджет ва бошқа манбалардан 129,1 миллиард сўм сарфланади. Бу пул давлатнинг шу мақсадларга қиладиган барча харажатларининг 37 процентини ташкил этади. Ажратиладиган ресурслар СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, аҳоли учун ишлаб чиқариладиган молларни анча кўпайтириш, уй-жой, маданий-маиший қурилиш ва ободонлаштириш учун мўлжалланган.

СССР Министрлар Совети СССРнинг 1981 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни сессиянинг тасдиғига ҳавола этади. Бюджет даромадлар бўйича 102,7 процент ва харажатлар бўйича 99,4 процент қилиб бажарилган.

Келгуси йил, деди пировардида В. Ф. Гарбузов, партия билан халқнинг бунёдкорлик фаолиятида муҳим бир босқич бўлиб қолади. План ва бюджетда белгиланаётган топшириқлар тиғиз топшириқлардир. Лекин улар реал, иқтисодий замини мустаҳкам топшириқлардир. 1983 йил коммунистик бунёдкорликда янги-янги зафарлар ва ютуқлар билан нишонланишига шак-шубҳа йўқ (**Қарсаклар**).

(ТАСС).

* **Қисқартириб босилмоқда. Докладнинг тўлиқ тексти «Правда» ва «Известия» газеталарида эълон қилинмоқда.**

ПАРТИЯ СИЁСАТИНИ МАЪҚУЛЛАЙМИЗ!

Биз КПСС Марказий Комитетининг Москвада бўлиб ўтган навбатдаги Пленуми материалларини зўр қизиқиш билан ўргандик. Шу материалларда партиянинг мамлакатимиз экономикаси ва маданиятини янада ривожлантиришга, совет халқининг фаровонлигини оширишга, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган асосий йўналиши аниқ белгилаб берилган.

Партия ва ҳукуматнинг оталарча ғамхўрлиги самараларини биз доимо ҳис қиламиз. Масалан, бизнинг коллективимизда юзлаб кишилар ҳар йили янги квартираларга кўчиб кирмоқда, касаба союзнинг имтиёзли йўлланмалари билан санаторийларда ва дам олиш уйларида ўз саломатликларини мустаҳкамламоқдалар. Корхонамизда болани боғчага жойлаштириш проблемаси аллақачоноқ ҳал этиб бўлинган.

Бирлашма цехларида асбоб-ускуналар доимо янгиланмоқда ва қўл меҳнати ҳиссаси камаймоқда. Партия белгилаган улуғвор режалар бизнинг манфаатларимизга тўла мос тушади. Меҳнатдаги барча ўртоқларим номидан мен тракторсозлар КПСС ва Совет ҳукуматининг ички ҳамда ташқи сиёсатини батамом қўллаб-қувватлаётганликлари ва маъқуллаётганликларини, барча куч-ғайратларини социалистик Ватаннинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашда ўз ҳиссасини кўпайтириш учун сарфлаяжакларини маълум қиламан.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов Пленумда сўзлаган нутқида белгилаб берган энг муҳим вазифаларнинг кўпчилиги бизга бевосита дахлдордир. Булар хўжасизликка қарши кураш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларни жой-жойига қўйиш, моддий ресурсларни тежаш масалаларига тааллуқли вазифалардир. Мен партбюро тавсияси билан ўз цехимдаги мураббийлар кенгашига бошчилик қиламан. Коммунистларимиз, меҳнат ветеранларимиз ишлаб чиқаришга келган ёшлар ўз маҳоратини тезроқ ошириши учун кўп ишларни қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорига жавобан биз янада кўпроқ куч-ғайрат сарфлаб, ишчи ўринбосарларини тайёрлаймиз, пахтакор республикаларнинг деҳқонлари учун серунум ва сифатли машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтирамиз.

М. ТЕШАБОЕВ,
«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси автомат цехининг созловчиси, Ленин ордени кавалери.

БИЗНИНГ ҲИССАМИЗ— ЗАРБДОР МЕҲНАТ

Барча совет кишилари сингари хўжалигимиз меҳнатчилари ҳам КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми якунларини қизғин маъқулламоқдалар. Қабул қилинган қарорларда, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқида партиянинг ленинча йўлига садоқат тасдиқланган, ҳозир мамлакат олдида турган асосий вазифалар аниқлаб берилган. Бу вазифалар орасида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ҳам бор. Ю. В. Андропов ўз нутқида таъкидлаб ўтганидек, бу программани бажаришни орқага суриш мумкин эмас. Бу қишлоқ хўжалиги ходимларига, шу жумладан биз, пахтакорларга ҳам бевосита тааллуқлидир. Биз мамлакатга қимматбаҳо саноат хом ашёси бериш билан бирга, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун ҳам хом ашё берамиз.

Олий сифатли дала неъматларини кўпроқ етиштиришни ўзимизнинг асосий вазифамиз деб ҳисоблаймиз, шунинг учун ҳам зўр ғайрат билан меҳнат қилишга интиламиз. Бу йил бригадамиз СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини 60 центнерлик ҳосил билан кутиб олишдан иборат ўз мажбуриятини бажарди. 74 гектар ернинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳам зиёд ингичка толали пахта топширдик. Бу ҳосилнинг ярмидан ҳам кўпроғини биринчи типдаги тола берувчи пахта — энг юқори сифатли хом ашё ташкил этди. Ҳозир қолган ҳосилни йиғиштириб олишни туғаллай деб қолдик, мажбуриятдан ташқари гектар бошига яна икки центнердан пахта йиғиштириб олишни мўлжалламоқдамиз. Бизнинг зарбдор меҳнатимиз Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга, партия белгилаган планларни муваффақиятли амалга оширишга кўмаклашишини биламиз.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВА,
Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозининг бригадири.

«1939—1945 ЙИЛЛАРДАГИ ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ТАРИХИ» КЎП ТОМЛИК НАШРИ ТУГАЛЛАНДИ

«1939—1945 йиллардаги иккинчи жаҳон уруши тарихи» фундаментал нашрининг охирги ўн иккинчи томи босилиб чиқди. Бу нашр Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги бош редакцион комиссия раҳбарлигида тайёрланди.

Кўп томлик бу асарни СССР Мудофаа министрлиги Ҳарбий тарих институти КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти билан, СССР Фанлар академиясининг умумий тарих институти ҳамда СССР тарихи институти билан биргаликда тайёрлади. Кўп томлик бу нашр иккинчи жаҳон урушидан олдин бўлиб ўтган воқеалар, урушнинг умумий бориши, унинг натижалари ва оқибатлари билан боғлиқ кенг кўламдаги проблемалар комплекс тадқиқ этилишидан иборатдир. Унда урушнинг сабаблари, характери, уришган томонларнинг социал-сиёсий, иқтисодий, ҳарбий, идеологик ва дипломатик доиралардаги қарама-қаршиликлари кўриб чиқилади.

«Иккинчи жаҳон урушининг якунлари ва сабоқлари» деб аталмиш якунловчи, ўн иккинчи том марксизм-ленинизм методологияси асосида совет халқи ва бошқа мамлакатлар халқларининг халқаро империализм зарбдор кучлари бўлмиш Германия фашизми ва Япония милитаризмига қарши курашининг тарихий тажрибаларини очиб беради. Бу томда гитлерчиларга қарши коалициянинг ғалабасини ва фашист-милитаристик блокнинг мағлубиятини белгилаб берган омиллар анализ қилинади, иккинчи жаҳон урушида ғалабага эришишда Совет Иттифоқининг ҳал қилувчи роли, социалистик ижтимоий тузум ва давлат тузумининг кучи ҳамда афзалликлари кўрсатиб берилган.

Томда иқтисодий қарама-қаршилик масалаларига доир якун ва хулосалар, турли системалар — социалистик ва капиталистик иқтисодий системаларнинг анализи, умумий ғалабага эришишда гитлерчиларга қарши коалицияда уришган мамлакатлар экономикаси қўшган ҳиссага баҳо берилган. Урушда қатнашган давлатларнинг иқтисодий потенциали ва шу потенциалдан фойдаланиш самарадорлиги очиб берилган, социализм иқтисодий системасининг капиталистик давлатлар иқтисодий системаларидан устунлиги кўрсатилган.

Томда қуролли кураш характери ва унинг натижалари очиб берилади, урушда қатнашган мамлакатларнинг ҳарбий қурилиш хусусиятлари, қуролли кучларининг аҳволи, Совет ҳарбий ташкилоти ва ҳарбий санъатининг устунлиги, урушнинг ҳар хил майдонлари ва фронтларидаги уруш ҳаракатларининг характери, иккинчи жаҳон урушининг боришида ҳарбий фан, ҳарбий санъатнинг ривожланиши кўрсатилади.

Якунловчи томда Улуғ Ватан урушида совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари ғалабасининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси фаолиятининг кўп қиррали тажрибаси, капиталистик давлатлар коммунистик ва ишчи партияларининг фашизмга қарши халоскорлик курашини авж олдиришдаги тажрибаси умумлаштирилган.

Томнинг «Урушдан кейинги дунё» деган якунловчи қисмида жаҳон уруши якунлари ва сабоқларининг ҳозирги замон туб проблемалари билан, аввало халқларнинг янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, Ер юзида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураши билан чамбарчас алоқаси кўрсатиб берилган. Фашизм устидан қозонилган ғалабанинг жаҳон майдонидаги социал-сиёсий кучлар жойлашишига, урушдан кейинги дунёнинг тузилишига таъсири ҳар томонлама очиб берилган.

Якунловчи томда таъкидлаб ўтилганидек, тинчликни сақлаш учун, инсониятга таҳдид солаётган ядро уруши хавфини камайтириш учун курашда барча халқларнинг куч-ғайратларини сафарбар этиш зарурлиги ўтган урушнинг асосий сабоғидир.

Томни СССР Мудофаа министрлигининг ҳарбий нашриёти чиқарди. У фотосуратлар, репродукцияларга бой, карталар билан таъминланган бўлиб, урушдан кейинги даврнинг энг муҳим воқеалари хроникасини ўз ичига олган.

(ТАСС).

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК УЧУН

23 ноябрь куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида Совет Иттифоқи ва совет жамоатчилиги билан дўстлик чет эл жамиятлари намояндаларининг СССР ташкил этилганлиги 60 йиллигига бағишланган халқаро учрашуви очилди. Унда қарийб 90 мамлакатдан келган таниқли жамоат арбоблари, совет халқи билан дўстлик ҳаракатининг ветеранлари, бир қанча халқаро ташкилотларнинг намояндалари қатнашмоқдалар.

Учрашувда сўзга чиққан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев мажлис аҳлини табриклади.

Совет дўстлик жамиятлари союзи президиумининг раиси З. М. Круглова доклад қилди.

(ТАСС).

ТУРКИСТОН КОМИССАРИНИНГ ХОТИРАСИГА

Республика жамоатчилиги Туркистон Республикаси Советлари Марказий Ижроия Комитетининг биринчи раиси, 1919 йилнинг январида оқ гвардиячи исёнчилар томонидан ваҳшийларча ўлдирилган ўн тўрт комиссарнинг бири — Всеволод Дмитриевич Вотинцев туғилган кунининг 90 йиллигини нишонлади. 23 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш В. Д. Вотинцев хотирасига бағишланди.

Ватанпарвар-интернационалист В. Д. Вотинцевнинг бутун ҳаёти ва фаолияти Ватан ва халққа мардонавор хизмат қилиш, Коммунистик партия ишига, Улуғ Октябрь идеалларига бениҳоя садоқатнинг ёрқин намунасидир, деб таъкидлашди сўзга чиққан кишилар.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИКНИ ЧУҚУРЛАШТИРА БОРИБ

Совет Иттифоқи билан Польша ўртасида станоксозлик ва асбобсозлик саноати соҳасидаги ҳамкорлик доимий иш группасининг 23 ноябрь куни Тошкентда очилган XVI мажлисида рақамли программа билан бошқариладиган station станоклар, қаттиқ қотишмали асбоблар яратиш ва уларни такомиллаштириш соҳасида бундан буён қилинадиган ишлар муҳокама қилинмоқда. Мажлисда ПХР Металлургия ва машинасозлик саноати министрлиги билан СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлигининг, Бутуниттифоқ «Станкозагранпоставка» бирлашмасининг вакиллари қатнашмоқдалар.

Икки мамлакат корхоналари ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш, ўзаро манфаатли машина-ускуна ва материалларни бир-бирларига юбориб туриш, станоклар ва асбобларни унификация қилиш ва стандартлаш масалалари муҳокама қилинмоқда. Программага мувофиқ Тошкент абразив комбинати ва асбобсозлик заводи бориб кўрилади. Бу корхоналарнинг маҳсулоти чет элларда, шу жумладан Польшада яхши маълум.

(ЎзТАГ).

ЕРДАН МЎЛ ҲОСИЛ ОЛАМИЗ

Бағдод районидаги «Москва» совхозининг илғор бригадаларида пахта ҳосилдорлиги ўн уч ярим центнер ошди. Бунга тупроқни ишлашнинг янги системасини қўллаш туфайли эришилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликларнинг экспериментал биологияси институти олимлари суғориладиган деҳқончилик зоналари учун ана шу системани ишлаб чиқишди. Суғориладиган ерлардан унумли фойдаланишни таъминлайдиган деҳқончиликнинг янги системаси республика колхоз ва совхозларида кенг қўлланилмоқда.

23 ноябрь куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ координация кенгашида институт олимларининг деҳқончиликнинг юқори самарали системасини яратиш соҳасидаги ишларига юксак баҳо берилди. Россия Федерацияси, Украина Белоруссия, Ўзбекистон, Қозоғистон ва бошқа қардош республикаларнинг биологлари, тупроқшунослари, инженер-механизаторлари, агрономлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида техникавий тараққиёт ютуқлари асосида тупроқ унумдорлигини ошириш, тупроққа ишлов берувчи замонавий машина механизмлардан фойдаланиш йўлларини муҳокама қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

Чет элларда

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

БЕРЛИН. Бу ерда ГБСП Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Эрих Хонеккер ГДРга расмий дўстона визит билан келган Югославия Социалистик Федератив Республикаси Президиумининг Раиси Петар Стамболич билан учрашди.

Учрашув қатнашчилари тинчликни сақлаш ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси эканлигини якдиллик билан таъкидладилар. Яхши ниятли барча кишилар тинчлик учун, ядро урушига қарши курашда бирлашишлари зарур. Томонлар ГДР ва ЮСФРнинг бундан буён ҳам халқаро вазиятни соғломлаштиришга барча кучлари билан кўмаклашишга тайёр эканликларини айтдилар.

ГДР билан ЮСФР ўртасидаги ҳамкорликнинг ривожланишидан ўзаро мамнуният изҳор қилинди ва иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни кенгайтириш учун яхши омиллар мавжудлиги уқтириб ўтилди.

ГААГА. Нидерландия Бош министри Р. Любберс голландияликларнинг турмуш даражасини умуман пасайтиришни ва шу билан мамлакатнинг урушдан кейинги бутун тарихидаги энг оғир «тежамкорлик тадбирлари»ни кўзда тутувчи ҳукумат программасини парламент муҳокамасига тақдим этди.

Жумладан, бутун социал таъминот системасини қайта кўриб чиқиб, бир қанча нафақаларни қисқартириш ва бекор қилиш мўлжалланади. Ҳукумат «ишсизликка қарши кураш» тадбирлари сифатида тўлиқ бўлмаган иш куни системасига ўта бошлаш ниятидадир. Бунда иш ҳақи тегишли даражада камайтирилган ҳолда иш соати қисқартирилади.

«Бизлар иш билан тўла банд бўлмаган шароитда яшашга ўрганишимиз лозим, — шундай қилинмаса экономикамизни тез орада тиклашга умид боғлай олмаймиз», деб таъкидлади Любберс.

ҚОҲИРА. Миср ташқи ишлар министри К. Х. Али сулҳ жараёнини ривожлантириш ва Фаластин проблемасини ҳал этиш мақсадида томонлар ўртасида тез-тез маслаҳатлашувлар ўтказишга мувофиқ Қоҳирага келган Фаластин Озодлик Ташкилоти делегациясини қабул қилди.

Суҳбат чоғида, деб хабар беради МЕН агентлиги, региондаги аҳвол кўриб чиқилди ва сулҳ музокараларида барча томонлар, биринчи навбатда фаластинликлар иштирок этиши муҳим эканлиги уқтириб ўтилди.

ВАШИНГТОН. АҚШ конгресси сенати молия комиссиясининг раиси Роберт Доул АҚШ билан СССР ўртасида ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий алоқаларни нормаллаштириш ва кенгайтириш ғоят зарур, деди. У Москвада Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгашининг еттинчи мажлисида қатнашиб, у ердан қайтиб келди.

Сенатор Эй-Би-Си телевизион кампаниясининг мухбири билан суҳбатда кенгаш «ғоят дўстона» муҳитда иш олиб борганлигини айтди. Мен учрашган совет расмий кишилари, деди Р. Доул, СССРнинг Қўшма Штатлар билан савдо-сотиқни ривожлантиришни истаганлигини айтдилар, бироқ улар бундай савдо-сотиқ ҳеч қандай сиёсий шартлар билан боғланмаслиги лозим эканлигини таъкидладилар, деди Р. Доул.

МЕХИКО. Мексика президенти Х. Лопес Портильо чет элдаги мексикалик гражданларнинг мол-мулки ва капитал маблағларига солиқ солишни кўзда тутувчи қонун лойиҳасини конгрессга йўллади.

Қонун лойиҳасига мувофиқ бошқа мамлакатларда мол-мулки ёки банк счётлари бўлган мексикаликлар келгуси йил 1 январидан бошлаб ўз мол-мулклари ҳажмига қараб 3 процентдан 20 процентгача солиқ тўлашлари керак бўлади.

Мексика ҳукумати ишлаб чиққан қонун лойиҳаси капиталнинг мамлакатдан асосан АҚШга олиб чиқиб кетилишига чек қўйишга қаратилган. Чунки АҚШ бир йил давомида Мексика песоси икки марта девальвация қилинишига сабаб бўлди.

ПНОМПЕНЬ. Кампучия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети мамлакатда ватанпарварлик мусобақасини ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. Мусобақа корхоналар, муассасалар коллективларида ва ҳарбий қисмларда ўтказилади. Қарорга мувофиқ мусобақани ташкил этиш миллий кенгаши тузилди. Кенгашга Кампучия Халқ Революцион партияси Сиёсий бюросининг аъзоси, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари Чеа Сот бошчилик қилади.

(ТАСС, 23 ноябрь).

СССР 60 қардошлик мушоираси

СИЛЬВА КАПУТИКЯН

Сильва Капутикян Арманистоннингтина эмас, барча қардош халқларнинг севимли шоираси ва адибаси. Хассос шоира ва оташин публицист арман шеъриятининг кекса бўғинига мансуб. Шоиранинг лирик, эҳтиросга тўла оташин шеърлари аллақачонлар халқ мулкига айланган. Унинг насрий асарлари, бадиий публицистикаси давримизнинг долзарб мавзуларига бағишланади ҳамиша.

— Мен, — дейди шоира, — узоқ йиллар давомида наср билан шуғулландим. Насрий асарларимни алоҳида, публицистик бадиҳаларимни алоҳида жамлаб, китоб ҳолида нашр эттирдим. Мана, мен яна жонажон шеърим ҳузурига қайтдим...

Шоиранинг шеърлари тез-тез «Правда», «Литературная газета» саҳифаларида кўзга ташланиб туради.

Қуйида биз Сильва Капутикяннинг ўтли қаламига мансуб янги назмларини муҳтарам ўқувчиларга тақдим этамиз. Ушбу шеърларида арман халқининг ўтмиши, бугунги куни тасвир этилади. Уларни арман халқи биографиясининг бир бўлаги, дейиш мумкин. Шунингдек, бу шеърларда шоиранинг лирик кайфияти, кечинмаларини ўқиймиз.

ОНА ХАЛҚИМГА

Халқим,
Синаб кўрмоқ бўлиб бардошларингни,
Кўҳна ёзувларинг, жизирангни яратдинг.
Қалбинг ичра қурдинг гўзал Масисни,
Шу қалъа деб сеҳр, фусунларни
яратдинг.

Халқим,
Санъатга тенг тупроқ, тошларинг
жамлаб,
Диёрингни қурдинг офтоб, нур ичра...
Қаттиқ тошлар кўпроқ эди тупроқдан,
Лекин тошлардан ҳам ажал мўлроқдир.
Ажални ва тошларни даф этмоқ учун
Ўлмас Хачкаридек устунларни яратдинг.

ЭЙ, ДИЁР

Бир қўлинг-ла севиб, эркалайсан мени,
Ўзгаси-ла тутиб, ўкинч, кўз-ёшлар.
Қалбинг ичра беркитиб, авайлайсан
мени,
Ранжитмасин, дейсан ул бағритошлар.

Азиз Арманистоним, менинг волидам!
Қара,
Шитоб бораётир ўғил-қизларинг
Хабар олмоқ учун юртнинг ҳолидан,
Ва пойингга суртмоқ учун кўзларин.

ЙЎЛЛАР

Дўстларим кетдилар... Қаро тунлар ҳам
беун,
У бепоён, ҳудудсиз оғир йўллар
ўтдилар.
Оҳ, не жонлар йўқ бўлди, тупроқнинг
ҳам бағри хун,
Бегуноҳ, гунг бу йўллар бир умр
сукутдалар.
Лекин баъзилар ҳаёт... йироқда,
қаёнларда
Ҳамдардликдан йироқда умр кўрмоқда
улар.
Туғён ичра сукутда турибман
саволларда,
Яна жим... саҳролардай бепоён, чексиз
йўллар!

УМР

Қишки либосинг кийгил, баҳоринг ўтиб.
Олисларга кетдилар... келаётир қиш.
Хаёлларда сен эшик дастасин тутиб,
Деразангни ёпарсан, келаётир қиш.

Вақт кутмайди, эътироз қилмаган маъқул,
Оқ нурлардек барқ уриб келаётир қиш.
Баҳор гулханларин сен шеърингда
ёққил,
Ҳозирликни унутма — келаётир қиш.

ҲАЁТ

Кўпми-оз, билмадим, борим бағишладим,
Безайин, дедим бу азиз ҳаётни.
Гоҳ қувонч, гоҳида ранж оғушладим,
Севайин, дедим бу лазиз ҳаётни.

Баъзан қўшиқ битолмадим ўлтириб,
Адашганнинг хатосини тузатдим,
Мен ўзимга ғамнинг пиёласин тўлдириб,
Одамларга бодасини узатдим.

Мен умримни яшадимми — маъноли,
Маъносизми, баҳосини берар эл.
Ҳаёт, бордир сендан сўрар саволим,
Нега сенга тўймай яшар, ташна дил!

ИНСОН

Ўлганларни шарафлаш бурч бу—
биламиз,
Тирикларни баъзида улуғлаш йўқдир.
Бир-биримизни таҳқир айлаб, куламиз,
Ҳамдардлик туйғусидан асар ҳам
йўқдир.

Тобут узра сўзлаймиз, бўзлаймиз, албат,
Ачиниш, кўз ёшлар бўлар пўртана.
Сўнгроқ... бори яна такрор, ғойиб бўлар
шафқат
Ҳамдардликни сўроқлаб яшаймиз яна.

Инсоннинг шу дардида ҳеч даво йўқдир.

ҚАДАҲ ИЧРА ГУЛОБ БОР...

Шиша идиш дарз кетди... чирс этди
бир бор...
Ҳозирча сезилмайди бу ташқаридан.
Юрак ҳам сирқиради туйқусдан бир
бор.
Ҳозирча сезилмайди бу, ташқаридан.
Қадоқ ичра гулоб бор, гулоб бор ҳали!
Жарангим бордир ҳали, ҳа бор
жарангим!
Бир кун... мен қўлдан тушиб,
сингайман чил-чил,
Ҳозирча сезилмайди бу, ташқаридан.

* * *

Гоҳ кулсам, гоҳ йиғласам, лекин
барибир
Сенинг хаёлларингдан қутулмоқ
йўқдир...
Мақтасам, ичсам қасам — сен менга
тақдир,
Сенинг хаёлларингдан қутулмоқ
йўқдир...

Ҳаётда шод ва ношод дақиқалар бор,
Бордир сенинг ҳақингда айтар сўзларим...
Ва, англаганим шу биргина сир —
Сенинг хаёлларингдан қутулмоқ
йўқдир...

Эътибор ОХУНОВА таржималари.

ШАНБАЛИК ТЎЛҚИНЛАРИ

БАЙРАМГА АЙЛАНАДИ

Хива гилам комбинати гиламчилари меҳнат байрами куни ишлаб чиқаришда ҳар қачонгидан юксак меҳнат унумдорлигига эришишга аҳд қилишган. Улар шанбалик куни камида 180 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга, чунончи, 6 тонна калава тайёрлаш ва 3 минг квадрат метр гилам тўқиб чиқаришга сўз беришди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Назира Отажонова ва унинг ҳамкасблари Азиза Бобожонова, Сара Сайфуллаевалар смена топшириқларини икки баравар ва ундан ҳам ошириб бажариш мажбуриятини олишган. Кун бўйи қилинган фидокорона меҳнат натижаси — ишлаб топилган маблағнинг бир қисми Тинчлик фондига ўтказилади.

О. ИСМОИЛОВ.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Сирдарё сут заводи ишчи-хизматчилари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигини зўр уюшқоқлик билан ўтказиб, 5730 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Корхона территорияси ободонлаштирилади. В. Политаева, Э. Кўчимов, У. Тўрақулова, Т. Тошбоева каби ўнлаб ишчилар шанбаликда 1,5—2 норма иш бажаришга аҳд қилдилар.

Ишлаб топилган маблағ беш йиллик фондига ўтказилади.

А. БУРЛИЕВ.

ТУРИЗМ

ДЎСТЛИКНИНГ ОЛТИН КАЛИТИ

Турли республикалар, давлатлараро туристик саёҳатлар, маданий учрашувлар, фестиваллар, санъат байрамлари халқларни бир-бири билан яқинлаштиради, улар орасидаги дўстликнинг олтин дарвозасига олтин калит бўлиб хизмат қилади.

Пойтахтдаги Санъат саройида намойиш этилаётган «Чехословакия Социалистик Республикаси — туризм мамлакати, дўстлар мамлакати» деб номланган кўчма кўргазма бунга ёрқин мисол бўла олади. Кўргазма Чехословакия ва совет халқлари ўртасидаги дўстона муносабатларни ёрқин лавҳаларда акс эттиради. Томошабинларни ЧССРнинг диққатга сазовор жойлари билан таништиради. Кўргазма экспонатлари томошабинни мафтункор Чехословакия ўлкаси бўйлаб саёҳатга бошлайди. Прага, Братислава, Татра курорт шаҳарларининг энг гўзал, ҳашаматли, диққатга сазовор жойлари тасвирга туширилган фотостендлар ўзбекистонлик томошабинлар диққатини жалб этди. Бу қадимий ва навқирон ўлканинг 4000 га яқин ғаройиб обидалари тасвири гоҳ мунгли, гоҳ завқли қўшиқ бўлиб дилларга қуйилади. Бир миллиондан ортиқ аҳолиси бўлган гўзал Праганинг ўзида бундай тарихий обидалар, қадимий саройлар, уйлар ва мақбараларнинг ўзидан 1700 та.

Қардош Чехословакия ҳақида ҳикоя қилувчи фотостендлар ранг-баранг: жаҳон аҳамиятига эга бўлган «Прага баҳори» музика фестивали ўтказиладиган консерваториянинг ажойиб концерт зали. Прага метроси — чехословак ва совет мутахассислари ҳамкорлигининг маҳсули... Карлова-Вари... Жаҳонга машҳур бу курорт шаҳри ташкил этилгандан буён ўтган олти аср мобайнида миллионлаб одамларга шифобахш маскан бўлди. Унда ҳар йили 800 минг киши даволанади.

Чехословакиянинг саёҳатлар бюроси «Чедок» дунёдаги энг йирик саёҳат бюроларидан ҳисобланади. Унинг 19 минг хизматчиси бор. Бюро ташкил этилгандан буён ўтган 60 йил мобайнида минглаб саёҳатчилар унинг хизматидан баҳраманд бўлдилар.

Чехословакия ҳар йили 17-18 миллион чет эллик туристларни қабул қилади. Шулардан 1 миллиони совет туристлари бўлиб, улар 55 маршрут бўйлаб саёҳатга чиқадилар. Агар бу йил ЧССР 50 минг ўзбекистонлик туристни қабул қилган бўлса, янги йилда бундан ҳам ортиқроқ сайёҳни кутади.

Прага ажойиб курортлар, қадимий ёдгорликлар, музика, қўшиқ, санъат ўлкасигина эмас, у оламшумул воқеаларга шоҳид бўлган тарихий шаҳар ҳам. В. И. Ленин номли музей биносида 1912 йилнинг январида РСДРПнинг VI конференцияси бўлиб ўтган эди. Тарихда Прага конференцияси номи билан машҳур бўлган бу анжуманга В. И. Ленин раҳбарлик қилган эди. Словакиядаги қардошлик қабристонида Братислава шаҳрини 1945 йилда фашизмдан озод этишда қаҳрамонларча ҳалок бўлган 6845 совет жангчиларининг қабри бор. Терезин, Лидица, Лежаки, Дуклада 80 минг совет, 6500 чехословак солдати озодлик йўлида қурбон бўлди.

Бир-бирига дўст, қардош чех, совет кишилари бугунги кунда қўлни қўлга бериб, тинчликни ҳимоя қилмоқда. Тинчлик барқарор экан, халқлараро маданий алоқалар бундан ҳам мустаҳкамланиб бораверади.

Д. МАҲМУДОВА.

ТОШКЕНТ. Коммунист Машҳура Қодирова — «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор тўқувчиси. У бир беш йилликда икки беш йилликни бажариш ташаббусига қўшилиб, ўн биринчи беш йиллик шахсий нормасини СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача бажаришга аҳд қилган эди. М. Қодирова бу маррани Улуғ Октябрнинг 65 йиллиги арафасида эгаллади. У беш йиллик бошидан бери 59 минг килограмм биринчи сортли трикотаж тайёрлади. Суратда: Машҳура Қодирова ёш тўқувчи Васила Вакилова билан.

Р. НУРИДДИНОВ фотоси. (УзТАГ).

ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР—ҲАЁТГА!

ОҚСОЙНИНГ ГЎЗАЛ КУНЛАРИ

Советобод районидаги кўркам Оқсой қишлоғи турна кўзли булоқлари жўш урган сўлим тоғ қўйнида жойлашган. Коммунизм қурилишида фаол иштирок этаётган оқсойликлар хушфеъл, ширинсухан, камтарин ва меҳнатсевар кишилардир. Улар жамоат ишларида фаол қатнашадилар, бирор янгилик яратиш, ибратли ташаббус билан майдонга чиқиш орзуси билан яшайдилар.

Оқсойликлар партия ва ҳукуматимизнинг турмуш маданиятини юксалтириш, замонага муносиб яшаш, янгича урф-одатлар ва анъаналарни турмушга татбиқ этиш борасидаги кўрсатмаларини оғишмай бажариб келишади. 1980 йилда қишлоқда маҳалла комитети тузилди-ю, бу борада янада дадил қадамлар ташланди.

Комитет составига қишлоқ оқсоқолларидан ўн бир киши киритилди. Ажойиб инсоний фазилатлари билан эл ўртасида чуқур иззат-обрў қозонган нуроний отахон, Улуғ Ватан уруши иккинчи группа инвалиди Боқи бобо Давронов комитет раислигига сайланди. Қувончли томони шундаки, бу комитет қошида янгича тўйлар ва маросимларни ўтказиш, ободончилик ва кўкаламзорлаштириш, ёшлар билан ишлаш, хотин-қизлар ўртасида тарғибот-ташвиқотни кучайтириш, тартиббузарликка қарши кураш, медицина ва озодалик комиссиялари ташкил этилди. Мазкур комиссияларнинг вазифалари, иш кўлами қатъий қилиб белгилаб берилди.

Ана шундан кейин қишлоқ ҳаёти бошқача мазмун ва моҳият касб эта бошлади. Оқсойликлар турмушига даврнинг эзгу ғоялари билан оҳорланган ажойиб удумлар кириб келди. Улар дастлаб қишлоқда ёппасига озодалик, саранжом-саришталик вужудга келтириш учун астойдил киришдилар. Ҳар бир хонадонда санитария-гигиена ҳолатини яхшилаш мақсадида қизғин кураш борди. Медицина ва озодалик, ободончилик ва кўкаламзорлаштириш комиссиялари аъзолари кўпчилик дилидаги ниятни амалга ошириш учун бош-қош бўлдилар.

Бир ёқадан бош чиқариб қилинган меҳнат зое кетмади. Ҳашар йўли билан қариялар чойхонаси, жамоатчилик асосида ишлайдиган клуб барпо этилди. Деворлар оқланди, кўримсизлари олиб ташланди. Кўчалар равонлаштирилди, сел ювадиган жойларга қувурлар ётқизилди. Айниқса, Улуғ Ватан уруши инвалидлари — Ёдгор бобо Маҳмудов, Ашур бобо Жумаевларнинг уйлари ҳашарчилар томонидан ремонт қилиб берилганлиги кўпчиликда илиқ таассурот қолдирди.

Бундан ташқари қишлоқни кўкаламзорлаштириш борасида ҳам кўп иш қилинди. Оқсойни мевазор боғлар, токзорларга буркаш чоралари кўрилди. Фақат кўчаларнинг ёқаларига 15 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Маҳалла комитетининг энг ибратли ташаббусларидан бири янгича тўйлар ва маъракаларни меҳнаткашларнинг турмушига тобора чуқурроқ сингдиришдан иборатдир. Бу соҳада фаолият кўрсатаётган комиссия (раиси қишлоқдаги 13-ўрта мактаб директори Холиёр Дониев) бу ерда илгари ҳукм сурган эскича ақидалар, ирим-сиримлар, ҳар хил ярамас одатларга тамомила барҳам берди. Яқин вақтларгача, қандай яшашидан қатъи назар ҳар бир оқсойлик никоҳ ёки бошқа тўйларни беҳад ортиқча дабдабозлик билан ўтказишга интиларди. Бундай маъракаларда ичкиликбозлик авжига минарди, исрофгарчиликка йўл қўйиларди. Натижада, кўпгина хонадонлар, хусусан, турмуш қурган ёшлар узоқ вақтгача қарзга ботиб қолишарди.

Миллий анъаналар — тўйлар ва маъракаларга замон руҳини сингдирмасдан турмуш маданиятини яхшилаш мумкин эмаслигини оқсойликлар яхши билишади. Янгича тўйлар ва маросимларни ўтказиш комиссияси аъзолари — ўқитувчилардан Саидмурод Исмоилов, Тошқул Хидиров, Иброҳим Исрофилов ва бошқа жамоатчи активлар тўйларни замонавий талаблар асосида, ёшлар дидига, совет турмуш тарзига мослаб ўтказиш юзасидан тарғибот-ташвиқот ишларини кучайтиришди. Кўпчиликнинг нияти шундай эди. «Тўйларни гўзал, мазмунли, ичкиликбозликсиз, исрофгарчиликсиз ўтказамиз!» — деган қарорга келишди. Бу аҳд айниқса ёш келин-куёвларга маъқул тушди. Комсомол тўйлари кўпайди. Энг муҳими, улар бир кунда ўтадиган бўлди. Харажатлар қисқарди. Столга ортиқча таом тортиш, меҳмонлар раъйига қарамасдан ярим кечада ош дамлаш, нонни исроф қилиш ҳолларига чек қўйилди.

Тўй ташвишлари ота-оналар билан бир қаторда янгича тўйлар ва маросимларни ўтказиш комиссияси зиммасида бўлади. Комиссия никоҳ кечасини ҳар тарафлама жозибали, тартибли, ихчам ва мазмунли қилиб ўтказиш программасини тузади ва уни кўнгилдагидек амалга оширишни назорат қилади. Кечада қизғин табриклар бўлади, ўйин-кулги, ҳурсандчилик санъаткорларнинг жозибали қўшиқларига уланиб кетади. Ўзбекистон қишлоқ Советининг раиси Нормурод Саъдинов табрик карсаклари остида келин-куёвга никоҳ —, бахт гувоҳномасини топширади.

Кейинги пайтларда Оқсойда саодатли давримиз ҳарорати чуқур сингдирилган бундай тўйлар кўплаб бўлиб ўтди. Имомжон Миров ва Тозагул Расулова, Фаттоҳ Самиев ва Феруза Шомирзаеваларнинг иқбол кечалари оқсойликлар хотирасидан бир умр кўтарилмайди.

Бундан ташқари тартиббузарликка қарши кураш, медицина ва озодалик комиссиялари ҳам тўйларда замонавийлик касб этишида, янгича урф-одатларни пропаганда қилишда алоҳида ибрат кўрсатмоқдалар. Ана шу комиссиялар ташаббуси билан қишлоқда доим осойишталик сақланади, тозаликка пухта риоя қилинади.

Ёшлар билан ишлаш комиссияси ҳаммамиз учун муҳим бўлган социал масалаларни муваффақиятли ҳал этмоқда. Қишлоқда яшаётган, ўсиб-улғаяётган йигит-қизлар қалбига меҳнатсеварлик, ватанпарварлик, дўстлик, кишиларга нисбатан меҳр-муҳаббат туйғуларини сингдиришда комиссия жон куйдирмоқда. Ана шу эзгу мақсад йўлида Оқсойнинг фахрли кишилари, революция, уруш, меҳнат ветеранлари билан қизиқарли учрашувлар, ажойиб замондошларимиз, тинчлик, эзгулик, коммунизмнинг муқаддаслиги ҳақида баҳс-мунозаралар уюштирилади. Бу анжуманларда ёшлар фаол иштирок этадилар, меҳнат, яшаш, курашиш ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини дадил ўртага ташлайдилар.

Комиссия қишлоқ клубини ёшларнинг севимли масканига айлантиришнинг диққатга лойиқ форма ва методларидан фойдаланмоқда. Клубда учрашувлар, баҳс-мусоҳабалардан ташқари лекторлар чиқишлар қилиб турадилар. Бадиий фильмлар, концертлар намойиш этилади. Шунингдек, бу ерда кўчма кутубхона, атеизм бурчаги мунтазам фаолият кўрсатади.

Оқсой қишлоғи маҳалла комитетининг замонавий урф-одатлар ва анъаналарни турмушга кенг жорий этиш юзасидан бошлаган ташаббусини Советобод район партия комитети маъқуллади. Эндиликда бу ҳаётбахш ташаббус «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозидагина эмас, бутун район бўйлаб қанот ёймоқда.

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ФАЗИЛАТЛАРИ

РАҲМАТ, СТУДЕНТ!

Ҳамма далада. Пахта йиғим-терими авжида. Бир пайт бригадирнинг уйига ўт тушгани ҳақида нохуш хабар чор-атрофга ёйилди. Пахта даласига туташиб кетган хонадонлар тарафга қараб теримчилар ёрдамга ошиқдилар.

Ўт ўчираётганлар орасида пахта йиғим-теримида ёрдамга чиққан Тошкент медицина институти стоматология факультетининг биринчи курс студентлари ҳам бор эдилар.

Ёнғин кучли бўлишига қарамай студент Абдурасул Норбоев ўзини уй ичига урди. Чинқириб йиғлаётган икки гўдакни ўт орасидан соғ-саломат олиб чиқди. Болакайларнинг ота-онаси студентдан беҳад миннатдор бўлдилар.

Қ. ХУДОЙБЕРДИЕВ.
Жиззах область, Пахтакор район, СоюзНИХИ совхози.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.50 — Фантазия. 10.05 — Райком секретари. Бадиий фильм 11.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.45 — Рус тили. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.20 — Горнчилар, қаердасиз! 18.05 — Концерт 18.30 — Жасорат. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — СССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.50 — Концерт. 20.15 — Тўй. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.20 — Футбол. УЕФА кубоги. Спартак (М) — Валенсия (Испания). 24.00 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Физика. 10.05 ва 13.40 — Немис тили. 10.35 — СССРда табиатни муҳофаза қилиш. 11.05 — Илмий-оммабоп фильмлар. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 12.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 13.10 — Умумий биология. 14.10 — И. А. Гончаров. Ҳаёти ва ижоди. 14.55 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади? 15.25 — А. С. Пушкин театри. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Фан ва техника. 19.00 — Спорт ҳафталиги. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳамдўстлик. 21.30 — Время. 22.15 — Минг бир кеча. Спектакль.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Химия. 13.00 — Энг чиройли кемалар. Бадиий фильм. 2-серия. 13.50 — Кинопрограмма. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Санъат ғунчалари. 19.00 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.20 — Бугун оламда нима гап? 22.30 — Ўн учинчи раис. Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Химия. 19.10 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 19.40 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Оқ олтин» ўлкаси. 21.00 — Қиличбозлик бўйича Ўзбекистон кубоги. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёш ижрочилар куйлайди. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 11.25 — Мен ёқтирган қўшиқчи. 12.10 — Ўзбекистон индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Биз — ҳаммамиз пахтакормиз. 19.25 — Музикали танаффус. 21.00 — Поэзия альманахи. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт.

СССР Медицина саноати министрлиги
БУТУНИТТИФОҚ МЕДИЦИНА САНОАТИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ХИМИЯ-ТЕХНОЛОГИЯСИ ИНСТИТУТИ
(ВНИХТИМП)
вакант вазифаларга
ЛАБОРАТОРИЯЛАР БУЙИЧА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: катализаторлар ва гетерик бирикмаларини намлаш жараёнлари, ачитиш катализатори, чиқиндилардан фойдаланиш ва саноат оқаваларини ўз жойларида тозалаш;

кичик илмий ходимлар: катализаторлар ва гетерик бирик-узлуксиз жараёнлари, катализаторлар ва гетерик бирикмаларни намлаш жараёнлари (2), катализаторлар ва тарқатувчиларни модификациялаш, қуритиш жараёнлари, жараёнларни моделлаштириш ва оптималлаштириш, газ чиқиндиларини зарарсизлантириш, техника-иқтисодий тадқиқотлар, патент-лицензия тадқиқотлари бўлими (2).

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 ДЕКАБРГАЧА.

Ҳужжатлар ушбу адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, Академиклар шаҳарчаси, Телефонлар: 62-56-71, 62-59-36.

ЎЗБЕКИСТОН «ЭТАЛОН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

министрликлар, ташкилотлар, идоралар, саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар ва барча метрологик хизмат раҳбарларига

ШУНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ
БИРЛАШМА ЗАВОДЛАРИ
1983 ЙИЛГА
ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

приборлар ремонти: физик-химик, оғирлик-ўлчов, шу жумладан, электрон тарозилар, электр ўлчов, радио-ўлчов, иссиқлик техникаси, механик, оптик-механик, босим ўлчови, ёғ ва бензин тарқатувчи колонкалар.

Шартномалар тузиш муддати — 1982 йил 1 декабргача.

Ўлчов воситалари ремонти бўйича ишлаш шартномаларсиз заводларнинг 1983 йил планига киритилмайди.

Барча қизиққан ташкилотлар шартномалар тузиш учун бирлашманинг заводларига ремонт қилиниши лозим бўлган ўлчов воситаларини кўрсатиб, хат билан мурожаат қилишлари керак.

Рўйхатда приборларнинг номи, типи, аниқлик класси, тахминий босими, миқдори, шунингдек, асбобнинг турган жойи ва ремонт қилиниши лозим бўлган исталган вақт.

Заводлар ва уларнинг филиаллари билан ўлчов воситалари ремонти юзасидан шартномалар тузиш мумкин бўлган участкаларнинг адреслари:

Тошкент шаҳри, Губкин кўчаси, 1 «а»-уй. Телефон 66-02-00.
Чирчиқ шаҳри, Совет кўчаси, 4«а»-уй. Телефон 63-621.
Янгийўл шаҳри, Мопр кўчаси, 9-уй. Телефон 37-44.
Гулистон шаҳри, Короленко кўчаси, 11-уй. Телефон 23-11.
Самарқанд шаҳри, Гагарин кўчаси, 153-уй. Телефон 33-320.
Андижон шаҳри, Бозор кўчаси, 4-уй. Телефон 59-70-93.
Наманган шаҳри, Зирабулоқ тупиги, 3-уй. Телефон 65-974.
Нукус шаҳри, Раҳимов кўчаси, 11-уй. Телефон 24-219.
Урганч шаҳри, Хонқа кўчаси, 66-уй. Телефон 55-203.
Фарғона шаҳри, Қосимов кўчаси, 11-уй. Телефон 44-112.
Қўқон шаҳри, Ленинобод кўчаси, 80-уй. Телефон 26-98.
Ленинобод шаҳри, Сирдарё кўчаси. Телефон 65-847.
Бухоро шаҳри, Киров кўчаси, 39-уй. Телефон 37-805.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИГА
технология ускуналари ва қозон қурилмалари монтажи бўйича слесарь-монтажчилар, 3, 4, 5, 6 разрядли электр-газ пайвандчилар

ҚЕРАК

Иш командировкаларга бориш билан боғлиқ.

Ихтисослиги бўлмаган ёки Совет Армияси сафларидан бўшатилганлар учун бошқарма қошида юқорида кўрсатилган ихтисосликлар бўйича ойига 76 сўм миқдорида стипендия тўлаш билан курслар ташкил этилади.

Аралаш ихтисосликларни (крайчилик, слесарлик, пайвандловчилик) **эгаллаш иштиёқида бўлганлар марказий ўқув комбинатларига ўқишга боришлари мумкин. Уқиш бўйича барча харажатларни бошқарма ўз зиммасига олади.**

Ёлғиз кишиларга Тошкент шаҳрида пропискаси билан ётоқхонадан жой берилади.

Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг марказий пункти.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/XI да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (16.00, 19.30), 25/XI да **Гулсара** (16.00, 19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/XI да **Абу Али ибн Сино,** 25/XI да **Соқов рицарь.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти Иван РУБАН раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракционининг гастроллари** (19.30).

Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлигига қарашли ахборотларни ҳисоблаш маркази коллективи группа раҳбари А. Халиловга отаси

Халил ҲАКИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-33; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02367. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 269. 6